
ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P8_TA(2018)0331

Μέτρα για την πρόληψη και καταπολέμηση της ηθικής και σεξουαλικής παρενόχλησης στον χώρο εργασίας, στους δημόσιους χώρους και στην πολιτική ζωή της ΕΕ

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Σεπτεμβρίου 2018 σχετικά με μέτρα για την πρόληψη και καταπολέμηση της ηθικής και σεξουαλικής παρενόχλησης στον χώρο εργασίας, στους δημόσιους χώρους και στην πολιτική ζωή της ΕΕ (2018/2055(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και τα άρθρα 8, 10, 19 και 157 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με τη Συνθήκη της Λισαβόνας τον Δεκέμβριο του 2009¹ και ιδίως τα άρθρα 1, 20, 21, 23 και 31,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2014 με τίτλο «Βία κατά των γυναικών: μια έρευνα σε επίπεδο ΕΕ»²,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης³,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, η οποία ορίζει και καταδικάζει την παρενόχληση και τη σεξουαλική παρενόχληση⁴,

---

¹ ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391.

² <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>

³ ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 23.

⁴ ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 37.

- έχοντας υπόψη τον δείκτη ισότητας των φύλων του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE),
- έχοντας υπόψη τη δημοσίευση του EIGE του Ιουνίου 2017 με τίτλο «Cyber Violence against Women and Girls» (Βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών στο διαδίκτυο),
- έχοντας υπόψη τη δήλωση της τριάδας των Προεδριών της ΕΕ, της 19ης Ιουλίου 2017, από την Εσθονία, τη Βουλγαρία και την Αυστρία σχετικά με την ισότητα των φύλων,
- έχοντας υπόψη τις νομικές πράξεις των Ηνωμένων Εθνών στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ιδίως όσες αφορούν τα δικαιώματα των γυναικών, όπως ο Καταστατικός Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών, η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, τα διεθνή σύμφωνα για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, καθώς και για τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, η σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (CEDAW) και το πρωτόκολλό της, και η σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας,
- έχοντας υπόψη άλλες πράξεις των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη σεξουαλική παρενόχληση και τη βία κατά των γυναικών, όπως η Διακήρυξη της Βιέννης και το Πρόγραμμα Δράσης της 25ης Ιουνίου 1993 που εγκρίθηκαν από την Παγκόσμια Διάσκεψη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η Διακήρυξη της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών της 20ής Δεκεμβρίου 1993, το ψήφισμα για την πρόληψη του εγκλήματος και για μέτρα ποινικού δικαίου με στόχο την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών της 21ης Ιουλίου 1997, οι εκθέσεις των ειδικών εισηγητών των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη βία κατά των γυναικών, και η γενική σύσταση αριθ. 19 της επιτροπής CEDAW,
- έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη του Πεκίνου και την Πλατφόρμα Δράσης που εγκρίθηκαν στις 15 Σεπτεμβρίου 1995 από την τέταρτη Παγκόσμια Διάσκεψη για τις Γυναίκες, και τα επακόλουθα έγγραφα αποτελεσμάτων που εγκρίθηκαν στις ειδικές συνόδους των Ηνωμένων Εθνών Πεκίνο +5 (2000), Πεκίνο +10 (2005), Πεκίνο +15 (2010) και Πεκίνο +20 (2015),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου¹ (οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων),
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής της 14ης Νοεμβρίου 2012 για την έκδοση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις μη εκτελεστικών διοικητικών στελεχών των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών και συναφή μέτρα (οδηγία για τις γυναίκες σε διοικητικές θέσεις) (COM(2012)0614),
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία πλαίσιο σχετικά με την παρενόχληση και τη βία στο χώρο εργασίας της 26ης Απριλίου 2007 μεταξύ των ETUC/CES, BUSINESSEUROPE, UEAPME και CEEP,

¹ ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57.

- έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Φορέων για την Ισότητα (EQUINET) με τίτλο «The Persistence of Discrimination, Harassment and Inequality for Women. The Work of Equality Bodies informing a new European Commission Strategy for Gender Equality» (Η συνεχιζόμενη ύπαρξη διακρίσεων, παρενόχλησης και ανισοτήτων εις βάρος των γυναικών. Οι εργασίες των φορέων για την ισότητα που επικαιροποιούν τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ισότητα των φύλων), η οποία δημοσιεύτηκε το 2015,
- έχοντας υπόψη την έκθεση EQUINET με τίτλο «Harassment on the Basis of Gender and Sexual Harassment (Παρενόχληση λόγω φύλου και σεξουαλική παρενόχληση: Supporting the Work of Equality Bodies» (Στηρίζοντας το έργο των φορέων για την ισότητα), που δημοσιεύτηκε το 2014,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, ιδίως τα άρθρα 2 και 40¹, και το ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 12ης Σεπτεμβρίου 2017 σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας²,
- έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 20ής Σεπτεμβρίου 2001 σχετικά με την παρενόχληση στον χώρο εργασίας³, της 26ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών⁴, της 5ης Απριλίου 2011 σχετικά με τις προτεραιότητες και τα σχέδια για ένα νέο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών⁵, της 15ης Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με την ενδιάμεση αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής 2007-2012 για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία⁶, της 25ης Φεβρουαρίου 2014 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών⁷ και τη συνοδευτική αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Προστιθέμενης Αξίας του Νοεμβρίου 2013 και της 24ης Νοεμβρίου 2016 για την προσχώρηση της ΕΕ στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών⁸,
- έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 14ης Μαρτίου 2017 σχετικά με την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2014-2015⁹, της 10ης Μαρτίου 2015 σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2013¹⁰, και της 24ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με θεμιτά μέτρα για την προστασία των καταγγελλτών που ενεργούν προς το δημόσιο συμφέρον

¹ <https://rm.coe.int/168008482e>

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2017)0329.

³ ΕΕ C 77 Ε της 28.3.2002, σ. 138.

⁴ ΕΕ C 285 Ε της 21.10.2010, σ. 53.

⁵ ΕΕ C 296 Ε της 2.10.2012, σ. 26.

⁶ ΕΕ C 168 Ε της 14.6.2013, σ. 102.

⁷ ΕΕ C 285 της 29.8.2017, σ. 2.

⁸ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0451.

⁹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2017)0073.

¹⁰ ΕΕ C 316 της 30.8.2016, σ. 2.

όταν αποκαλύπτουν εμπιστευτικές πληροφορίες για επιχειρήσεις και δημόσιους οργανισμούς¹ ,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 26ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κακοποίησης στην ΕΕ² ,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Συνδικαλιστικών Οργανώσεων με τίτλο «Safe at home, safe at work – Trade union strategies to prevent, manage and eliminate work-place harassment and violence against women» (Ασφαλής στο σπίτι, ασφαλής στην εργασία – Οι συνδικαλιστικές στρατηγικές για την πρόληψη, τη διαχείριση και την εξάλειψη της παρενόχλησης στον χώρο εργασίας και της βίας κατά των γυναικών),
  - έχοντας υπόψη την έκθεση για τη συνάντηση εμπειρογνομόνων σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και των ανδρών στον κόσμο της εργασίας (3-6 Οκτωβρίου 2016), που διοργάνωσε η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας,
  - έχοντας υπόψη τη μελέτη της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης με τίτλο «Sexism, harassment and violence against women parliamentarians» (Σεξισμός, παρενόχληση και βία κατά των γυναικών βουλευτών), που δημοσιεύτηκε το 2016³,
  - έχοντας υπόψη τη μελέτη με τίτλο «Bullying and sexual harassment at the workplace, in public spaces, and in political life in the EU» (Εκφοβισμός και σεξουαλική παρενόχληση στον χώρο εργασίας, στους δημόσιους χώρους και στην πολιτική ζωή της ΕΕ), που δημοσιεύθηκε από την Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών τον Μάρτιο 2018⁴,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A8-0265/2018),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων αποτελεί θεμελιώδη αρχή της Ένωσης, η οποία αναγνωρίζεται στις Συνθήκες και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έμφυλη βία πηγάζει από την άνιση ισορροπία των σχέσεων εξουσίας και των ευθυνών μεταξύ ανδρών και γυναικών και συνδέεται με την πατριαρχική νοοτροπία και τις συνεχιζόμενες έμφυλες διακρίσεις·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ηλικιωμένοι, ειδικά οι μόνες γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας, αποτελούν μια ιδιαίτερα ευάλωτη κοινωνική ομάδα όταν αντιμετωπίζουν ψυχολογική και σωματική παρενόχληση και εκφοβισμό·

---

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2017)0402.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2017)0417.

³ <https://www.ipu.org/resources/publications/reports/2016-10/sexism-harassment-and-violence-against-women-parliamentarians>

⁴ Μελέτη – «Bullying and sexual harassment at the workplace, in public spaces, and in political life in the EU», Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων, Μάρτιος 2018.

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην οδηγία 2002/73/EK ως σεξουαλική παρενόχληση ορίζεται «κάθε μορφή ανεπιθύμητης προφορικής, μη προφορικής ή φυσικής συμπεριφοράς με πράξεις γενετήσιου χαρακτήρα με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου, και, ιδίως, τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, ταπεινωτικού, εξευτελιστικού ή επιθετικού περιβάλλοντος»·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ορισμός αυτός θα πρέπει να ξαναδιατυπωθεί με γνώμονα τις κοινωνικές και τεχνολογικές εξελίξεις και τα ήθη, που στο σύνολό τους έχουν εξελιχθεί και αλλάξει με την πάροδο του χρόνου·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η καταπολέμηση της παρενόχλησης λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας είναι απαραίτητη για να επιτευχθεί πραγματική ισορροπία της επαγγελματικής και προσωπικής ζωής για τις γυναίκες·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σεξουαλική παρενόχληση είναι μορφή βίας και αποτελεί την πιο ακραία αλλά και επίμονη μορφή έμφυλης διάκρισης· λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου το 90 % των θυμάτων σεξουαλικής παρενόχλησης είναι γυναίκες και περί το 10 % άνδρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τη μελέτη του FRA του 2014 σε επίπεδο ΕΕ με τίτλο «Βία κατά των γυναικών», μία στις τρεις γυναίκες έχει υποστεί σωματική ή σεξουαλική βία κατά την ενήλικη ζωή της· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ποσοστό έως 55 % οι γυναίκες στην ΕΕ έχουν υποστεί σεξουαλική παρενόχληση· λαμβάνοντας υπόψη ότι από τις δηλώσεις του 32 % του συνόλου των θυμάτων προκύπτει ότι ο δράστης ήταν ιεραρχικά ανώτερος, συνάδελφος ή πελάτης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 75 % των γυναικών σε επαγγέλματα που απαιτούν ειδικά προσόντα ή σε ανώτατες διευθυντικές θέσεις έχουν υποστεί σεξουαλική παρενόχληση· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 61 % των γυναικών που εργάζονται στον τομέα των υπηρεσιών έχουν υποστεί σεξουαλική παρενόχληση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε γενικές γραμμές, το 5-10 % του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού υφίσταται σε μια δεδομένη στιγμή εκφοβισμό στον χώρο εργασίας·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τόσο η σεξουαλική όσο και η ψυχολογική παρενόχληση απαγορεύονται στο εργασιακό περιβάλλον σε επίπεδο ΕΕ, μεταξύ άλλων και όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική κατάρτιση και προαγωγή, και αποτελούν μέρος των ζητημάτων υγείας και ασφάλειας·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι αποτελεί ευθύνη των θεσμικών οργάνων και των οργανισμών της ΕΕ να συνεχίσουν να βελτιώνουν τους υπάρχοντες μηχανισμούς, εφαρμόζοντας τους πλέον αποτελεσματικούς κανόνες ώστε να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση σε σχέση με τον ορισμό της σεξουαλικής παρενόχλησης και να προστατεύσουν τους εργαζομένους·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης σε μεγάλο βαθμό δεν καταγγέλλονται, επειδή η κοινωνία δεν έχει συνειδητοποιήσει επαρκώς το θέμα, τα θύματα φοβούνται και ντρέπονται να μιλήσουν γι' αυτό με άλλους ανθρώπους, φοβούνται μήπως απολυθούν, είναι δύσκολο να συγκεντρωθούν αποδεικτικά στοιχεία, δεν υπάρχουν επαρκείς διάλογοι για την καταγγελία και παρακολούθηση περιπτώσεων παρενόχλησης και για την προστασία των θυμάτων, καθώς και επειδή η βία έχει γίνει «φυσιολογικό» φαινόμενο·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολύ συχνά η καταγγελία της σεξουαλικής παρενόχλησης στον χώρο εργασίας μπορεί να οδηγήσει σε απόλυση ή απομόνωση στον χώρο εργασίας του

θύματος· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα λιγότερο σοβαρά αδικήματα, όταν μένουν ατιμώρητα, δίνουν κίνητρο για σοβαρότερα αδικήματα·

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εκφοβισμός και η σεξουαλική παρενόχληση εξακολουθούν να αποτελούν σοβαρό πρόβλημα σε διάφορες κοινωνικές πραγματικότητες, περιλαμβανομένου του χώρου εργασίας, των δημόσιων χώρων, των εικονικών χώρων όπως το διαδίκτυο, και της πολιτικής ζωής, και όλο και συχνότερα εκδηλώνονται μέσω των νέων τεχνολογιών, όπως οι ιστοσελίδες ή τα κοινωνικά δίκτυα, στοιχείο που βοηθάει τους δράστες να νοιώθουν ασφαλείς υπό την κάλυψη της ανωνυμίας·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι με τις αναδυόμενες νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας και της κοινωνικής ζωής και με την ασάφεια των ορίων μεταξύ ιδιωτικής, επαγγελματικής και κοινωνικής ζωής, οι αρνητικές συμπεριφορές που στρέφονται ενάντια σε άτομα ή κοινωνικές ομάδες μπορεί να ενταθούν· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολύ συχνά οι πράξεις εκφοβισμού στον χώρο εργασίας μπορούν να εκδηλωθούν με διαφορετικούς τρόπους, τόσο κάθετα (από κάποιον ανώτερο ή από υφισταμένους) όσο και οριζόντια (από συναδέλφους του ίδιου επιπέδου)·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σεξουαλική και η ψυχολογική παρενόχληση είναι φαινόμενα στα οποία θύματα και δράστες είναι κάθε ηλικίας, μορφωτικού και πολιτιστικού επιπέδου, εισοδήματος και κοινωνικής θέσης, και ότι το φαινόμενο αυτό έχει σωματικές, σεξουαλικές, συναισθηματικές και ψυχολογικές επιπτώσεις στο θύμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έμφυλα στερεότυπα και ο σεξισμός, συμπεριλαμβανομένης της σεξιστικής ρητορικής μίσους, στο διαδίκτυο και έξω από αυτό, συνιστούν γενεσιουργά αίτια πολλών μορφών βίας κατά των γυναικών και παρεμποδίζουν τη χειραφέτηση των γυναικών·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων θεωρεί την έμφυλη βία παραβίαση των θεμελιωδών ελευθεριών του θύματος και περιλαμβάνει τη σεξουαλική βία (συμπεριλαμβανομένων του βιασμού, της σεξουαλικής επίθεσης και της σεξουαλικής παρενόχλησης)· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες θύματα έμφυλης βίας και τα παιδιά τους συχνά χρειάζονται ειδική υποστήριξη και προστασία λόγω του υψηλού κινδύνου επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης, εκφοβισμού και αντεκδίκησης που συνδέονται με τέτοιου είδους βία·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βία στον κόσμο της εργασίας συχνά αντιμετωπίζεται με αποσπασματικό τρόπο, που εστιάζει κυρίως στις πιο ορατές μορφές, όπως η σωματική βία· λαμβάνοντας υπόψη ωστόσο ότι η σεξουαλική και ψυχολογική παρενόχληση μπορεί να έχει ακόμη πιο καταστροφικές επιπτώσεις στο άτομο που την υφίσταται·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σεξιστική συμπεριφορά και η σεξουαλική παρενόχληση που μπορεί να υποστούν οι γυναίκες στους χώρους εργασίας συμβάλλουν στην αποχώρησή τους από την αγορά εργασίας, γεγονός που έχει αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική ανεξαρτησία και το οικογενειακό τους εισόδημα·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες που είναι θύματα παρενόχλησης και βίας στις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές στην ΕΕ αντιμετωπίζουν συνήθως μεγαλύτερες δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση στην πλήρη συνδρομή και προστασία από τους δράστες·

- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιπτώσεις τόσο της σωματικής όσο και της φραστικής παρενόχλησης, περιλαμβανομένων και εκείνων που διενεργούνται μέσω διαδικτύου, είναι επιβλαβείς όχι μόνον βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα και μπορούν να περιλαμβάνουν, παραδείγματος χάριν, υπέρταση και σοβαρή κλινική κατάθλιψη, και μπορούν να οδηγήσουν ακόμα και σε αυτοκτονία, όπως έχει αποδειχθεί από την αύξηση των καταγγελιών τέτοιων περιπτώσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι εκτός των αρνητικών επιπτώσεων στην υγεία, ο εκφοβισμός και η σεξουαλική παρενόχληση στον χώρο εργασίας έχουν επίσης αρνητικό αντίκτυπο στη σταδιοδρομία του ατόμου, στους οργανισμούς και στην κοινωνία, όπως συχνές απουσίες, μειωμένη παραγωγικότητα και ποιότητα υπηρεσιών, καθώς και απώλεια ανθρώπινου κεφαλαίου·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομοθεσία της ΕΕ απαιτεί από τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ να διασφαλίζουν την ύπαρξη ενός φορέα για την ισότητα που παρέχει ανεξάρτητη βοήθεια στα θύματα παρενόχλησης, διεξάγει ανεξάρτητες έρευνες, συλλέγει σχετικά αναλυτικά και συγκρίσιμα δεδομένα, διενεργεί έρευνα για ορισμούς και κατατάξεις, δημοσιεύει ανεξάρτητες εκθέσεις και διατυπώνει συστάσεις για θέματα απασχόλησης και κατάρτισης, σχετικά με την πρόσβαση και προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και για θέματα που αφορούν τους αυτοαπασχολούμενους·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στην ΕΕ δεν προστατεύονται εξίσου από την έμφυλη βία και τη σεξουαλική και ψυχολογική παρενόχληση λόγω διαφορετικών πολιτικών και νομοθεσιών στα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δικαστικά συστήματα δεν παρέχουν πάντα επαρκή υποστήριξη στις γυναίκες· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο δράστης έμφυλης βίας συχνά είναι πρόσωπο που το θύμα ήδη γνωρίζει και ότι πολλές φορές το θύμα βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης, στοιχείο που επιδεινώνει τον φόβο του να καταγγείλει τη βία·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν υπογράψει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, αλλά δεν την έχουν κυρώσει όλα, με αποτέλεσμα η εν λόγω καθυστέρηση να εμποδίζει την πλήρη εφαρμογή της·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σεξισμός και η σεξουαλική και ψυχολογική παρενόχληση των γυναικών βουλευτών είναι πραγματική και διαδεδομένη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δράστες της παρενόχλησης και της βίας δεν ανήκουν μόνον στις τάξεις των πολιτικών αντιπάλων, αλλά μπορούν επίσης να είναι μέλη του ίδιου πολιτικού κόμματος, καθώς και θρησκευτικοί ηγέτες, τοπικές αρχές, ακόμη και μέλη της οικογένειας·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικοί, ως αιρετοί εκπρόσωποι των πολιτών, έχουν καίρια ευθύνη να ενεργούν ως θετικά πρότυπα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης στην κοινωνία·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναγνώριση των γυναικών στον πολιτικό τομέα εξακολουθεί ενίοτε να αμφισβητείται, και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αποτελούν θύματα στερεοτύπων, που τις αποθαρρύνουν από το να συμμετέχουν στην πολιτική, φαινόμενο το οποίο είναι ιδιαίτερα εμφανές οπουδήποτε οι γυναίκες στην πολιτική εκπροσωπούνται λιγότερο·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ούτε όλα τα εθνικά και περιφερειακά κοινοβούλια αλλά ούτε και όλα τα τοπικά συμβούλια διαθέτουν ειδικές δομές και εσωτερικούς κανόνες που εγκαθιδρύουν κατάλληλους διαύλους για την ασφαλή, εμπιστευτική υποβολή και

επεξεργασία των καταγγελιών για παρενόχληση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάρτιση σχετικά με τη σεξουαλική και ψυχολογική παρενόχληση θα πρέπει να είναι υποχρεωτική για όλο το προσωπικό και τα μέλη του κοινοβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

- ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενδοοικογενειακή βία είναι επίσης ένα ζήτημα που αφορά τον χώρο εργασίας καθώς μπορεί να επηρεάσει τη συμμετοχή του θύματος στην εργασία, την εργασιακή απόδοση και την ασφάλεια·
- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σεξουαλική και η ψυχολογική παρενόχληση δεν παρατηρούνται μόνον στο χώρο εργασίας αλλά και σε δημόσιους χώρους, μεταξύ άλλων σε επίσημα και ανεπίσημα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης και εγκαταστάσεις αναψυχής, στους δρόμους και στις δημόσιες μεταφορές·
- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επίμονη παρακολούθηση και η παρενόχληση μέσω διαδικτύου ενέχουν τη χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών με σκοπό την παρακολούθηση, την παρενόχληση, τον έλεγχο ή τη χειραγώγηση ενός ατόμου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρενόχληση μέσω διαδικτύου αποτελεί ιδιαίτερο πρόβλημα για τις νέες γυναίκες επειδή χρησιμοποιούν περισσότερο τα μέσα αυτά· λαμβάνοντας υπόψη ότι 20 % των νέων γυναικών (ηλικίας μεταξύ 18 και 29 ετών) στην ΕΕ-28 έχουν υποστεί παρενόχληση μέσω διαδικτύου·
- ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με έκθεση του 2016, πάνω από τις μισές γυναίκες που ρωτήθηκαν είχαν υποστεί κάποια μορφή σεξουαλικής παρενόχλησης σε χώρους εργασίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, ωστόσο τέσσερις στις πέντε από αυτές δεν κατήγγειλαν την παρενόχληση στον εργοδότη τους¹·
- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες τεχνολογίες μπορούν, μεταξύ άλλων, να αποτελέσουν πιθανό σύμμαχο στην ανάλυση, την κατανόηση και την πρόληψη βίαιων φαινομένων·
- ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες, ιδίως νεαρής ηλικίας, πέφτουν θύματα εκφοβισμού ή σεξουαλικής παρενόχλησης με τη χρήση νέων τεχνολογιών, όπως οι δικτυακοί τόποι και τα κοινωνικά δίκτυα, που οργανώνεται μέσω μυστικών φόρουμ ή ομάδων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης· ότι στις πράξεις αυτές περιλαμβάνονται απειλές βιασμού, απειλές κατά της ζωής, απόπειρες πειρατείας, και δημοσίευση ιδιωτικών πληροφοριών και φωτογραφιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι, με την ευρεία χρήση των ηλεκτρονικών μέσων κοινωνικής δικτύωσης, εκτιμάται ότι ένα στα δέκα κορίτσια έχει ήδη υποστεί μια μορφή βίας στο διαδίκτυο, μεταξύ άλλων επίμονη παρακολούθηση και παρενόχληση, μέχρι την ηλικία των 15 ετών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες που έχουν δημόσιο ρόλο, μεταξύ άλλων δημοσιογράφοι και ιδιαίτερα οι ΛΟΑΔΜ και οι γυναίκες με αναπηρία, αποτελούν τον κύριο στόχο για τον διαδικτυακό εκφοβισμό και τη διαδικτυακή βία, και λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες από τις γυναίκες αυτές αναγκάστηκαν λόγω αυτού να εγκαταλείψουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, επειδή βίωσαν σωματικό φόβο, άγχος, προβλήματα συγκέντρωσης, φόβο να επιστρέψουν στο σπίτι τους και ανησυχία για τα αγαπημένα τους πρόσωπα·
- ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόληψη της παρενόχλησης στο εργασιακό περιβάλλον μπορεί να επιτευχθεί μόνο όταν οι ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις υιοθετήσουν μια

---

¹ <https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/SexualHarassmentreport2016.pdf>

νοοτροπία όπου οι γυναίκες θα αντιμετωπίζονται ως ίσες και οι εργαζόμενοι θα αντιμετωπίζουν ο ένας τον άλλον με σεβασμό·

ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι έρευνες έχουν δείξει ότι η παρενόχληση είναι συχνό φαινόμενο σε χώρους εργασίας όπου οι άντρες κυριαρχούν στη διοίκηση ενώ οι γυναίκες έχουν ελάχιστη εξουσία, όπως οι βιομηχανίες της ψυχαγωγίας και των μέσων ενημέρωσης, όμως συμβαίνει επίσης στις τεχνολογικές και νομικές εταιρείες, στις πωλήσεις και σε πολλούς άλλους τομείς, εάν οι ανδροκρατούμενες ομάδες διοίκησης ανέχονται τη σεξιστική αντιμετώπιση των εργαζομένων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εταιρείες με περισσότερες γυναίκες στη διοίκηση παρουσιάζουν λιγότερη σεξουαλική παρενόχληση·

Γενικές συστάσεις

1. καταδικάζει απερίφραστα κάθε μορφή βίας κατά γυναικών, όπως περιγράφεται στη σύμβαση CEDAW και στη σύμβαση της Κωνσταντινούπολης·
2. τονίζει ότι η σεξουαλική παρενόχληση αποτελεί παραβίαση των δικαιωμάτων του ανθρώπου συνδεδεμένη με τις πατριαρχικές δομές εξουσίας οι οποίες πρέπει επειγόντως να αναδιαμορφωθούν·
3. επισημαίνει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζουν όλοι οι άνδρες στην εξάλειψη όλων των μορφών παρενόχλησης και σεξουαλικής βίας· καλεί την Επιτροπή και όλα τα κράτη μέλη να ζητούν από τους άνδρες να συμμετέχουν ενεργά στις εκστρατείες ευαισθητοποίησης και πρόληψης, καθώς και στις εκπαιδευτικές εκστρατείες για την ισότητα των φύλων· τονίζει ότι οι εκστρατείες πρόληψης πρέπει επίσης να προβάλλουν τα λιγότερο σοβαρά αδικήματα·
4. υπογραμμίζει ότι τα μέτρα και οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την πρόληψη της βίας κατά των κοριτσιών και των γυναικών πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν τα αγόρια και να διοργανώνονται από τα αρχικά στάδια της εκπαίδευσης·
5. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παρακολουθούν την ορθή εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ που απαγορεύουν τη σεξουαλική παρενόχληση·
6. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ολοκληρωμένα εθνικά σχέδια δράσης και νομοθεσία σχετικά με τη βία κατά των γυναικών, με ιδιαίτερη προσοχή στην πρόβλεψη επαρκών πόρων, συμπεριλαμβανομένων, αλλά όχι αποκλειστικά, της κατάρτισης του προσωπικού και της επαρκούς χρηματοδότησης, για τους φορείς που ασχολούνται με την ισότητα των φύλων·
7. καλεί την Επιτροπή να συγκεντρώνει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών για την καταπολέμηση της σεξουαλικής και ψυχολογικής παρενόχλησης λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας στον χώρο εργασίας και σε άλλα περιβάλλοντα, και να διαδίδει ευρέως τα αποτελέσματα της σταχυολόγησης αυτής·
8. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν κατάλληλους και επαρκείς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς για προγράμματα και ενέργειες με στόχο την καταπολέμηση της σεξουαλικής και ψυχολογικής βίας κατά των γυναικών σε όλα τα επίπεδα, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τη χρήση των νέων τεχνολογιών και των μέσων που διατίθενται στο πλαίσιο της καινοτομίας, για παράδειγμα, μέσω μεγαλύτερων

επενδύσεων στις διαδικασίες έρευνας και καινοτομίας με στόχο την καταπολέμηση του φαινομένου αυτού·

9. καλεί την Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια να συγκεντρώσει στοιχεία σχετικά με τους διάφορους κανόνες προστασίας που ισχύουν στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, και να παρουσιάσει δεσμευτικά συμπεράσματα με σκοπό την εναρμόνιση των κανόνων με τα βέλτιστα πρότυπα·
10. εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν έχουν επικυρώσει ακόμη τη σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, και καλεί όλα τα κράτη μέλη που δεν το έχουν πράξει ακόμη, να την επικυρώσουν και να την εφαρμόσουν πλήρως χωρίς άλλη καθυστέρηση· καλεί, επιπλέον, τα κράτη μέλη που έχουν ήδη επικυρώσει τη σύμβαση της Κωνσταντινούπολης να την εφαρμόσουν πλήρως·
11. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν σαφή εικόνα του ζητήματος της σεξουαλικής παρενόχλησης σε ολόκληρη την ΕΕ με καλύτερες και επιστημονικά πιο εμπειριστατωμένες μελέτες, συμπεριλαμβανομένων των νέων προκλήσεων όπως ο εκφοβισμός στον κυβερνοχώρο·
12. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη νέα ευρεία δημόσια συζήτηση, μεταξύ άλλων σχετικά με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η οποία συμβάλλει στον αναπροσδιορισμό των ορίων σε σχέση με τη σεξουαλική παρενόχληση και τις αποδεκτές συμπεριφορές· χαιρετίζει, ιδιαίτερα, τις πρωτοβουλίες όπως το κίνημα #MeToo και υποστηρίζει σθεναρά όλες τις γυναίκες και τα κορίτσια που συμμετέχουν στη συγκεκριμένη εκστρατεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν καταγγείλει τους δράστες·
13. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για την καταπολέμηση της ηθικής και σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας, στους δημόσιους χώρους και στην πολιτική ζωή, και να συμπεριλάβει σε αυτήν επικαιροποιημένο και περιεκτικό ορισμό της παρενόχλησης (σεξουαλικής ή άλλης μορφής) και της ηθικής παρενόχλησης·
14. υπογραμμίζει την ανάγκη να καταπολεμηθούν ενέργειες που συνίστανται σε επίμονη και μακροχρόνια παρενόχληση ή εκφοβισμό ενός εργαζομένου, οι οποίες έχουν αποτέλεσμα ή στόχο να ταπεινώσουν ή να γελοιοποιήσουν τον εργαζόμενο, να τον απομονώσουν ή να τον αποκλείσουν από την ομάδα συνεργατών·
15. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Eurostat και το EIGE, να βελτιώσουν, να προωθήσουν και να εξασφαλίσουν τη συστηματική συλλογή σχετικών, αναλυτικών ανά φύλο και ηλικία, συγκρίσιμων δεδομένων σχετικά με περιπτώσεις σεξουαλικής και έμφυλης διάκρισης και ψυχολογικής παρενόχλησης, περιλαμβανομένης της παρενόχλησης μέσω διαδικτύου σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· ενθαρρύνει τις οργανώσεις των εργοδοτών, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τους εργοδότες να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία συλλογής δεδομένων, με την παροχή εμπειρογνωμοσύνης ειδικής ανά τομέα και επάγγελμα·
16. επισημαίνει ότι, για να συγκεντρωθούν συγκρίσιμα αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τη συχνότητα της σεξουαλικής παρενόχλησης και του εκφοβισμού σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην αύξηση της ευαισθητοποίησης και στην αναγνώριση των προβλημάτων, μέσω συντονισμένων προσπαθειών για τη διάδοση των πληροφοριών και την παροχή κατάρτισης·

17. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση οδηγίας για την αντιμετώπιση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών και της έμφυλης βίας, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει κοινούς ορισμούς των διαφόρων τύπων βίας κατά των γυναικών, περιλαμβανομένου ενός επικαιροποιημένου και συνολικού ορισμού της παρενόχλησης (σεξουαλικής ή άλλης μορφής) και της ηθικής παρενόχλησης, και κοινά νομικά πρότυπα για την ποινικοποίηση της βίας κατά των γυναικών· καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει μια συνολική στρατηγική της ΕΕ κατά όλων των μορφών έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής παρενόχλησης και της κακοποίησης γυναικών και κοριτσιών, στηριζόμενη σε μαρτυρίες υπό τη μορφή αφηγήσεων και προσωπικών εμπειριών των γυναικών·
18. καλεί τα κράτη μέλη να παρέχουν επαρκή δημόσια χρηματοδότηση για να εξασφαλίζουν ότι οι αστυνομικοί υπάλληλοι, οι δικαστές και όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι που ασχολούνται με υποθέσεις εκφοβισμού και σεξουαλικής παρενόχλησης εκπαιδεύονται για να κατανοούν τη βία και την παρενόχληση στον χώρο εργασίας και πέρα από αυτόν·
19. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν υψηλής ποιότητας, εύκολα προσβάσιμες και επαρκώς χρηματοδοτούμενες εξειδικευμένες υπηρεσίες για τα θύματα της έμφυλης βίας και της σεξουαλικής και ψυχολογικής παρενόχλησης, και να αναγνωρίσουν ότι αυτές οι εκδηλώσεις βίας κατά των γυναικών είναι αλληλένδετες και ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν με μια ολιστική προσέγγιση, αφενός λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικοπολιτιστικές πτυχές στο πλαίσιο των οποίων διαμορφώνεται το φαινόμενο και αφετέρου δίνοντας τη δυνατότητα στις εξειδικευμένες υπηρεσίες να αποκτήσουν τεχνολογικά μέσα για την πρόληψη και διαχείριση του φαινομένου·
20. ζητεί από τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές κυβερνήσεις να αναπτύξουν κατάλληλα σχέδια και να διαθέσουν επαρκείς πόρους για να εξασφαλίσουν ότι δεν παρεμποδίζεται και δεν περιορίζεται η πρόσβαση στη συνδρομή και την προστασία των θυμάτων βίας και παρενόχλησης στις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές·
21. καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τις αναδυόμενες μορφές έμφυλης βίας, όπως η διαδικτυακή παρενόχληση, επεκτείνοντας τον ορισμό της παράνομης ρητορικής μίσους, όπως ορίζεται στο δίκαιο της ΕΕ, στην απόφαση πλαίσιο για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκφράσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσα από ποινική νομοθεσία, ώστε να συμπεριλάβει τη μισογονία, και να εξασφαλίσει ότι ο κώδικας δεοντολογίας για την καταπολέμηση της παράνομης ρητορικής μίσους καλύπτει επίσης αυτά τα εγκλήματα· ζητεί να αναπτυχθούν εκπαιδευτικά προγράμματα για να ενθαρρυνθούν οι γυναίκες να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους όσον αφορά τη χρήση των νέων τεχνολογιών, ούτως ώστε να μπορούν να αντιμετωπίζουν καλύτερα όλες τις μορφές σεξουαλικής παρενόχλησης και εκφοβισμού στον κυβερνοχώρο, και ενθαρρύνει τις εξειδικευμένες υπηρεσίες να συνεργαστούν για τη δημιουργία συστημάτων δεδομένων και πόρων ικανών να παρακολουθούν και να αναλύουν το πρόβλημα της έμφυλης βίας, χωρίς να παραβιάζεται ο νέος γενικός κανονισμός για την προστασία των δεδομένων (κανονισμός (ΕΕ) 2016/679)·
22. καταδικάζει, ακόμη, τα εκτεταμένα φαινόμενα σεξουαλικής παρενόχλησης και άλλων μορφών κακοποίησης, ιδίως σε διαδικτυακά παιχνίδια και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και παροτρύνει τις εταιρείες και τους φορείς εκμετάλλευσης των μέσων ενημέρωσης να παρακολουθούν και να ανταποκρίνονται χωρίς καθυστέρηση σε οιαδήποτε περιστατικά παρενόχλησης· ζητεί, ως εκ τούτου, τη λήψη διαφόρων μέτρων,

συμπεριλαμβανομένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης, ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης και εσωτερικών κανόνων σχετικά με τις πειθαρχικές κυρώσεις για τους παραβάτες, και ψυχολογικής και/ή νομικής υποστήριξης στα θύματα αυτών των πρακτικών, για την πρόληψη και την καταπολέμηση του εκφοβισμού και της σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία καθώς και στα επιγραμμικά περιβάλλοντα.

Βία στον χώρο εργασίας

23. τονίζει ότι τα κράτη μέλη, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οργανώσεις εργοδοτών και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις πρέπει επειγόντως να κατανοήσουν τους φραγμούς που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην καταγγελία περιστατικών σεξουαλικής παρενόχλησης, έμφυλων διακρίσεων και βίας, και συνεπώς να παρέχουν πλήρη υποστήριξη και να ενθαρρύνουν τις γυναίκες να καταγγέλλουν περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης, έμφυλων διακρίσεων, παρενόχλησης λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας και εκφοβισμού, μεταξύ άλλων, χωρίς να φοβούνται τις πιθανές συνέπειες, καθώς και να δημιουργήσουν μηχανισμούς που θα επιτρέπουν και θα στηρίζουν τις γυναίκες να καταγγέλλουν με ασφάλεια την κακοποίηση.
24. ζητεί από τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν ενεργές και αποτελεσματικές πολιτικές για την πρόληψη και την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων της σεξουαλικής παρενόχλησης, της σεξιστικής συμπεριφοράς και της ηθικής παρενόχλησης που οι περισσότερες γυναίκες υφίστανται στον χώρο εργασίας.
25. τονίζει ότι χρειάζονται επειγόντως πρότυπα σχετικά με τη βία και την παρενόχληση στην εργασία, τα οποία αναμένεται ότι θα παράσχουν νομοθετικό πλαίσιο για τις ενέργειες κυβερνήσεων, εργοδοτών, επιχειρήσεων και συνδικάτων σε όλα τα επίπεδα.
26. επισημαίνει ότι σε ορισμένους τομείς και επαγγέλματα η έκθεση στη βία είναι υψηλότερη, ιδιαίτερα δε στην υγειονομική περίθαλψη, τις δημόσιες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, την πολιτική, την εκπαίδευση, τις μεταφορές, την οικιακή εργασία, τη γεωργία και την αγροτική οικονομία, καθώς και στην κλωστοϋφαντουργία και στους τομείς των ειδών ένδυσης, των δερμάτινων ειδών και των υποδημάτων.
27. σημειώνει ότι ορισμένες ομάδες εργαζομένων μπορεί να πλήττονται περισσότερο από τον εκφοβισμό και τη βία στον χώρο εργασίας, ιδίως οι γυναίκες κατά την εγκυμοσύνη τους και οι γονείς, οι γυναίκες με αναπηρία, οι γυναίκες μετανάστες, οι αυτόχθονες γυναίκες, τα άτομα ΛΟΑΔΜ και οι γυναίκες που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης, ως εκπαιδευόμενες ή με προσωρινές συμβάσεις.
28. επισημαίνει ότι οι ανεπιθύμητες συμπεριφορές μπορούν να προέρχονται ταυτόχρονα από διαφορετικές πηγές ή να αφορούν ταυτόχρονα την επαγγελματική, ιδιωτική ή κοινωνική ζωή, πράγμα που επηρεάζει αρνητικά όλα τα άτομα, τις επαγγελματικές ομάδες ή τις κοινωνικές ομάδες στους εν λόγω τομείς.
29. καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης στον χώρο εργασίας μέσω πολιτικών οι οποίες ορίζουν μέτρα πρόληψης, αποτελεσματικές, διαφανείς και εμπιστευτικές διαδικασίες για τη διαχείριση καταγγελιών, αυστηρές και αποτρεπτικές κυρώσεις κατά των δραστών, λεπτομερείς πληροφορίες και προγράμματα κατάρτισης για να εξασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι κατανοούν τις πολιτικές και τις διαδικασίες, και να στηρίζουν τις εταιρείες

στην κατάρτιση σχεδίων δράσης για την εφαρμογή όλων αυτών των μέτρων· τονίζει ότι τα μέτρα αυτά δεν θα πρέπει να ενσωματωθούν σε ήδη υπάρχουσες δομές αν οι δομές αυτές έχουν εγγενείς φραγμούς που συνδέονται με το φύλο·

30. καλεί τα κράτη μέλη να επενδύσουν στην κατάρτιση επιθεωρητών εργασίας, σε συνεργασία με ειδικούς ψυχολόγους, και να διασφαλίζουν ότι οι εταιρείες και οι οργανώσεις προβλέπουν ειδικευμένη επαγγελματική και ψυχολογική υποστήριξη για τα θύματα·
31. καλεί τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους να εξασφαλίσουν ότι οι εταιρείες και οι οργανισμοί του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα οργανώνουν υποχρεωτικά προγράμματα κατάρτισης σχετικά με τη σεξουαλική παρενόχληση και τον εκφοβισμό για όλους τους εργαζομένους και για όσους ασκούν διοικητικά καθήκοντα· τονίζει ότι η αποτελεσματική κατάρτιση θα πρέπει να είναι διαδραστική, συνεχής και προσαρμοσμένη στις ανάγκες του συγκεκριμένου χώρου εργασίας, και να παρέχεται από εξωτερικό εμπειρογνώμονα·
32. υπογραμμίζει ότι πολλά περιστατικά παρενόχλησης δεν καταγγέλλονται και τονίζει τη σημασία της παρουσίας εκπαιδευμένων συμβούλων σε κάθε οργανισμό για να στηρίζουν τα θύματα, να βοηθούν στην υποβολή καταγγελιών και στην παροχή νομικής συνδρομής, τηρώντας τη δέουσα εμπιστευτικότητα·
33. τονίζει ότι οι εταιρείες πρέπει να επιδεικνύουν μηδενική ανοχή στη σεξουαλική παρενόχληση και στις πολιτικές που την ευνοούν, και ότι οι εταιρείες πρέπει να εξασφαλίζουν ότι όλοι οι εργαζόμενοι γνωρίζουν αυτές τις πολιτικές, τις διαδικασίες καταγγελίας, τα δικαιώματά τους και τις ευθύνες τους σε σχέση με τη σεξουαλική παρενόχληση στον χώρο εργασίας·
34. καλεί τις εταιρείες μέσω ενημέρωσης να προστατεύουν και να στηρίζουν τους δημοσιογράφους που πέφτουν θύματα εκφοβισμού μέσω διαδικτύου, και να υιοθετήσουν μια σειρά ορθών πρακτικών, όπως εκστρατείες ευαισθητοποίησης, κατάλληλη κατάρτιση της διοίκησης, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ενοχοποίηση των θυμάτων και τη δευτερογενή θυματοποίηση, να λάβουν μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας του κυβερνοχώρου και να παρέχουν νομική υποστήριξη στο ενδιαφερόμενο άτομο για να υποβάλει καταγγελία·
35. καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για να εξασφαλίσουν ίση αμοιβή μεταξύ γυναικών και ανδρών ως μέσο για την αποφυγή της κατάχρησης εξουσίας και της προώθησης της ισότητας των φύλων και του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, στοιχείο που έχει θεμελιώδη σημασία για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών· τονίζει ότι η ισότητα των αμοιβών θα πρέπει να διασφαλίζεται μέσω της διαφάνειας των αμοιβών, καθώς και με την κατοχύρωση του δικαιώματος ενημέρωσης για τα εικαζόμενα θύματα, την εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης και των ευκαιριών απασχόλησης μεταξύ γυναικών και ανδρών, καθώς και με τη διασφάλιση και τη διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών σε θέσεις λήψης αποφάσεων και σε θέσεις ανώτατων διοικητικών στελεχών, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό ισόρροπη εκπροσώπηση των γυναικών στα διοικητικά συμβούλια· καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο, συνεπώς, να εντείνουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να αρθούν τα εμπόδια για την έγκριση της οδηγίας για τις γυναίκες σε διοικητικές θέσεις, η οποία έχει «παγώσει» στο Συμβούλιο από το 2013·

36. θεωρεί ότι χρειάζεται ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη βία στο χώρο εργασίας, στην οποία θα πρέπει να περιλαμβάνονται η αναγνώριση της συνύπαρξης του εκφοβισμού, της σεξουαλικής παρενόχλησης και της παρενόχλησης λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας με διάφορες μορφές μη αμειβόμενης εργασίας στην επίσημη και ανεπίσημη οικονομία (βιοποριστική γεωργία, παρασκευή τροφής, παροχή φροντίδας σε παιδιά και ηλικιωμένους) και μια σειρά προγραμμάτων απόκτησης εργασιακής πείρας (π.χ. μαθητεία, πρακτική άσκηση και εθελοντική εργασία)·
37. ζητεί να εγκριθεί άμεσα η αναθεώρηση της οδηγίας για τη γραπτή δήλωση (οδηγία του Συμβουλίου 91/533/ΕΟΚ)·
38. αναγνωρίζει ότι η ενδοοικογενειακή βία συχνά διαχέεται και στο χώρο εργασίας, με αρνητικό αντίκτυπο στη ζωή των εργαζομένων και την παραγωγικότητα των επιχειρήσεων, και ότι η διάχυση αυτή μπορεί επίσης να κινηθεί προς την αντίθετη κατεύθυνση, από τον χώρο εργασίας στο σπίτι· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, από την Επιτροπή να παράσχει καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή των ευρωπαϊκών εντολών προστασίας στο χώρο εργασίας και να διευκρινίσει το ζήτημα των ευθυνών των εργοδοτών·
39. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν το φαινόμενο της παρενόχλησης λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας στην εργασία·

Βία στην πολιτική ζωή

40. καλεί όλους τους πολιτικούς παράγοντες να φροντίζουν με τη συμπεριφορά τους να τηρούν αυστηρά τους κανόνες δεοντολογίας και να ενεργούν ως υπεύθυνα πρότυπα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης, στα κοινοβούλια και έξω από αυτά·
41. καταδικάζει κάθε μορφή παρενόχλησης που υφίστανται γυναίκες πολιτικοί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με τη μορφή «τρολαρίσματος», που περιλαμβάνει αποστολή σεξιστικών και κακόβουλων μηνυμάτων, μεταξύ άλλων ακόμη και απειλές κατά της ζωής τους και απειλές βιασμού·
42. τονίζει τη σημασία της καθιέρωσης διακομματικών πολιτικών και διαδικασιών προκειμένου να προστατεύονται άτομα που εκλέγονται σε πολιτικά αξιώματα καθώς και οι εργαζόμενοι·
43. αναγνωρίζει ότι οι κατάλογοι ίσης εκπροσώπησης σε όλα τα επίπεδα διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην πολιτική και στην αναδιαμόρφωση των δομών εξουσίας που εμπεριέχουν διακρίσεις κατά των γυναικών· καλεί τα κράτη μέλη να καθιερώσουν παρόμοιους καταλόγους για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·
44. καλεί όλα τα πολιτικά κόμματα, περιλαμβανομένων εκείνων που εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, μεταξύ άλλων να καταρτίσουν σχέδια δράσης και να αναθεωρήσουν τους εσωτερικούς κανονισμούς τους με σκοπό να εισαγάγουν πολιτική μηδενικής ανοχής, προληπτικά μέτρα, διαδικασίες για την διαχείριση των καταγγελιών και κατάλληλες κυρώσεις για τους δράστες σεξουαλικής παρενόχλησης και τον εκφοβισμό των γυναικών στην πολιτική·

45. καλεί τα εθνικά και περιφερειακά κοινοβούλια και τοπικά συμβούλια να υποστηρίζουν πλήρως τα θύματα στο πλαίσιο εσωτερικών διαδικασιών και/ή με τη συνεργασία της αστυνομίας, να διερευνούν τις υποθέσεις, να τηρούν απόρρητο μητρώο καταχώρησης των υποθέσεων σε βάθος χρόνου, να μεριμνούν για την υποχρεωτική κατάρτιση του συνόλου του προσωπικού και των μελών όσον αφορά τον σεβασμό και την αξιοπρέπεια, και να εγκρίνουν άλλες βέλτιστες πρακτικές που εξασφαλίζουν μηδενική ανοχή σε όλα τα επίπεδα των αντίστοιχων οργάνων τους·
46. προτρέπει όλους τους σχετικούς του παράγοντες να εξασφαλίσουν τη συνολική και άμεση εφαρμογή του ψηφίσματός του που εγκρίθηκε το 2017 σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης και της κακοποίησης στην ΕΕ· θεωρεί ότι είναι καθήκον του να εξασφαλίσει μηδενική ανοχή για τη σεξουαλική παρενόχληση και να προστατεύει και να στηρίζει επαρκώς τα θύματα· ζητεί στο πλαίσιο αυτό:
- μια ομάδα δράσης ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων να εξετάσει την κατάσταση της σεξουαλικής παρενόχλησης και της κακοποίησης στο Κοινοβούλιο·
  - να διενεργηθεί αξιολόγηση και, αν χρειαστεί, αναθεώρηση της σύνθεσης των αρμόδιων οργάνων του Κοινοβουλίου για να εξασφαλιστεί ανεξαρτησία και ισορροπία των φύλων·
  - υποχρεωτική κατάρτιση για όλο το προσωπικό και τους βουλευτές·
  - να καταρτιστεί σαφές χρονοδιάγραμμα για τη συνολική εφαρμογή όλων των αιτημάτων που διατυπώθηκαν στο ψήφισμα·
47. καλεί τους πολιτικούς να ενθαρρύνουν την κατάρτιση σε θέματα διαχείρισης προσωπικού και να παρακολουθήσουν και οι ίδιοι αυτή την κατάρτιση, προκειμένου να αποφεύγονται συμπεριφορές στο πλαίσιο των οποίων όλα επιτρέπονται από πλευράς ηγετικών στελεχών και να προσδιορίζονται οι καταστάσεις στις οποίες παρατηρείται άσκηση βίας κατά των γυναικών·

Βία στους δημόσιους χώρους

48. καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει ορισμό του δημόσιου χώρου, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελισσόμενες τεχνολογίες επικοινωνίας, και συνεπώς να περιλάβει στον εν λόγω ορισμό τους «εικονικούς» δημόσιους χώρους όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι ιστότοποι·
49. καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο θέσπισης ειδικής νομοθεσίας για την παρενόχληση σε δημόσιους χώρους, περιλαμβανομένων προγραμμάτων επέμβασης, με ιδιαίτερη έμφαση στο ρόλο της επέμβασης παρευρισκόμενων·
50. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διενεργήσουν περαιτέρω έρευνα σχετικά με τις αιτίες και τις συνέπειες της σεξουαλικής παρενόχλησης σε δημόσιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης που μπορεί να έχουν οι σεξιστικές και στερεοτυπικές διαφημίσεις στη συχνότητα του φαινομένου της βίας και της παρενόχλησης·
51. τονίζει ότι οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης που στρέφονται κατά των έμφυλων στερεοτύπων και των πατριαρχικών σχέσεων εξουσίας και προωθούν τη μηδενική

ανοχή στη σεξουαλική παρενόχληση είναι από τα καλύτερα εργαλεία για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας σε δημόσιους χώρους·

52. τονίζει ότι η εκπαίδευση για την ισότητα των φύλων σε όλα τα επίπεδα αποτελεί βασικό εργαλείο για την αποφυγή και την εξάλειψη τέτοιων μορφών ανάρμοστης συμπεριφοράς, για την αλλαγή της νοοτροπίας και τη μείωση της πολιτισμικής ανοχής στον σεξισμό και στη σεξουαλική παρενόχληση· τονίζει την ανάγκη να εισαχθούν εκπαιδευτικά προγράμματα και συζητήσεις στα σχολεία για το συγκεκριμένο θέμα· επισημαίνει ότι, σε συνεργασία με τις σχετικές ΜΚΟ και τους φορείς ισότητας, αυτά τα προγράμματα και οι συζητήσεις θα πρέπει, εφόσον κρίνεται αναγκαίο και σκόπιμο, να περιλαμβάνουν πληροφορίες και συζητήσεις σχετικά με την πρόληψη και τα μέτρα κατά της σεξουαλικής παρενόχλησης, ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση για τα δικαιώματα των θυμάτων και να συνειδητοποιήσουν οι άνθρωποι τη σχέση της με την αντικειμενοποίηση των γυναικών·
53. καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την πραγματοποίηση εκστρατειών ευαισθητοποίησης στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και να συμπεριλάβουν το θέμα του εκφοβισμού μέσω διαδικτύου στα εκπαιδευτικά προγράμματα των σχολείων και των πανεπιστημίων· ζητεί, ιδιαίτερα, να συνεχιστούν η επιτυχημένη εκστρατεία Delete Cyberbullying και η πρωτοβουλία Safer Internet, με σκοπό την καταπολέμηση της ηθικής και σεξουαλικής παρενόχλησης προκειμένου να συνειδητοποιήσουν οι νέοι, μελλοντικοί πολίτες της ΕΕ, την ανάγκη για περισσότερη ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και τη σημασία του σεβασμού των γυναικών·
54. καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν σύστημα υποβολής καταγγελιών στα σχολεία για να παρακολουθούν όλα τα περιστατικά εκφοβισμού μέσω διαδικτύου·
55. σημειώνει ότι ορισμένα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη αποδείχθηκαν αποτελεσματικά για τη μείωση της παρενόχλησης σε δημόσιους χώρους, όπως η τυπική επιτήρηση (με αύξηση της παρουσίας της αστυνομίας και/ή του προσωπικού στις δημόσιες μεταφορές, κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης (CCTV)) και φυσική επιτήρηση (καλύτερη ορατότητα και βελτιωμένος φωτισμός)·
56. καλεί τα κράτη μέλη να υπενθυμίζουν στους παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου το καθήκον τους να προστατεύουν τους καταναλωτές που συναλλάσσονται μέσω διαδικτύου, εξετάζοντας περιπτώσεις επανειλημμένης εκμετάλλευσης ή επίμονης παρακολούθησης προκειμένου να προστατεύουν το θύμα, να ενημερώνουν τον δράστη ότι δεν μπορεί να δρα ατιμώρητος και με τον τρόπο αυτό να αλλάζουν τη συμπεριφορά του δράστη·
57. καλεί τα κράτη μέλη, μέσω εμπειρογνομώνων στον τομέα της πληροφορικής και μέσω των αρμόδιων φορέων ελέγχου, όπως είναι τα σώματα δίωξης εγκλήματος, να ασκούν μεγαλύτερο έλεγχο των δικτυακών τόπων προκειμένου να προστατεύονται τα θύματα εκφοβισμού και σεξουαλικής παρενόχλησης και, κατά περίπτωση, να προλαμβάνονται και να τιμωρούνται τα αδικήματα·
58. καλεί τα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέσα για την εξάλειψη της γλώσσας που χρησιμοποιείται στα μέσα ενημέρωσης στον πολιτικό και δημόσιο λόγο, η οποία υποκινεί βίαιη συμπεριφορά και απαξιώνει την προσωπικότητα της γυναίκας, θίγοντας με τον τρόπο αυτό την ανθρώπινη αξιοπρέπειά της·

59. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εναρμονίσουν τις νομοθεσίες τους και τον ορισμό της έμφυλης βίας σύμφωνα με τον ορισμό της βίας κατά των γυναικών που εμπεριέχεται στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των νόμων κατά της παρενόχλησης και του εκφοβισμού·
60. προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τους μηχανισμούς παρακολούθησης για τη δέουσα εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας που απαγορεύει τη σεξουαλική παρενόχληση και να διασφαλίσουν ότι οι φορείς ισότητας σε κάθε κράτος μέλος διαθέτουν επαρκείς πόρους για να δρουν κατά των διακρίσεων·
- - ◦
61. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.